

4

Gestió documental de la compravenda II

SUMARI

1. La factura
2. L'impost sobre el valor afegit (IVA) a la factura
3. Càlculs en una factura
4. Tipus de factures
5. Mitjans i terminis d'expedició de factures i període de conservació
6. Els llibres registre

PER AL CAS PRÀCTIC DE RECAPITULACIÓ

En aquesta unitat aprendràs a:

- Distingir els requisits que ha de complir la factura.
- Determinar l'import total a pagar a les factures, tenint en compte diverses classes de descomptes, despeses i tipus d'IVA i de recàrrec d'equivalència.
- Identificar i confeccionar els diferents tipus de factures relacionades amb les operacions comercials de l'empresa.
- Conèixer els mitjans, els terminis d'expedició i el període de conservació de les factures.
- Registrar la documentació que s'origina en les operacions de compravenda.

1. La factura

En les activitats realitzades durant el procés de compravenda, es generen una sèrie de documents entre els quals es troba la factura. A les operacions de compravenda, la facturació té una gran importància i el seu procés està regit per una sèrie de normes que regulen aspectes com ara la forma i els requisits que les factures han de complir, així com els mitjans i terminis per a la seva expedició i el període de conservació.

La factura resulta també fonamental com a justificant davant de qualsevol tipus de reclamació.

Normativa reguladora de la facturació

La regulació bàsica per al procés de facturació queda establerta en el Reial Decret 1619/2012, de 30 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament pel qual es regulen les obligacions de facturació.

1.1. Concepte i funcions

La factura és el document que acredita legalment l'operació de compravenda de béns o la prestació de serveis. L'emet el venedor o persona que presta el servei a càrrec del comprador.

Els empresaris i els professionals han d'emetre factures per totes les operacions que realitzin en el desenvolupament de la seva activitat i estan obligats a conservar-ne còpia.

La factura s'ha d'emetre fins i tot en els casos qualificats d'autoconsum a l'impost sobre el valor afegit (IVA), és a dir, quan una empresa adquireix els seus propis béns o serveis per a consum propi i també en els supòsits de pagaments anticipats per béns o serveis que es consumiran en el futur.

L'emissió d'una factura és obligatòria en els següents supòsits:

Supòsits en què és obligatori que els empresaris i professionals emetin una factura

- Quan el destinatari sigui un empresari o professional i actuï com a tal.
- En les exportacions de béns exemptes d'IVA, llevat de les realitzades en botigues lliures d'impostos.
- En les entregues intracomunitàries de béns exemptes d'IVA.
- Quan el destinatari sigui una administració pública o una persona jurídica que no actuï com a empresari o professional.
- En determinades vendes de béns que siguin objecte d'instal·lació o muntatge.
- En les vendes a distància i en les vendes de béns objecte d'impostos especials (aquells impostos que s'apliquen sobre el consum de determinats béns o serveis, com l'alcohol, el tabac o la gasolina).

Operacions exemptes d'IVA

Són aquelles que queden exemptes d'IVA per llei. Els empresaris i professionals que les realitzen no poden carregar l'IVA en les factures que emetin, però estan obligats a pagar-lo en les compres que s'efectuïn i en les despeses relacionades amb l'activitat exempta que desenvolupen.

L'expedició d'una factura no és obligatòria en els següents supòsits:

Supòsits en què no és obligatori que els empresaris i professionals emetin una factura

- En determinades operacions exemptes de l'IVA.
- En les operacions realitzades per empresaris o professionals acollits al règim especial del recàrrec d'equivalència (RE).
- En les operacions realitzades per empresaris o professionals acollits a el règim simplificat de l'IVA.
- En les que autoritzi el Departament de Gestió Tributària de l'Agència Tributària.
- A les realitzades pels empresaris o professionals acollits al règim especial de l'agricultura, ramaderia i pesca.

Adquisicions i lliuraments intracomunitaris

Les adquisicions intracomunitàries són compres d'empresaris espanyols a països de la Unió Europea. Els lliuraments intracomunitàries són vendes d'empresaris espanyols a països que pertanyen a la Unió Europea.

No obstant això, sí que s'ha d'expedir factura en els quatre primers supòsits indicats quan el destinatari sigui un empresari o professional o un particular que ho exigeixi per exercir un dret de naturalesa tributària, en els lliuraments a un altre Estat membre, en les exportacions i quan el destinatari sigui l'administració pública o una persona jurídica que no actuï com a empresari o professional.

1.2. Forma i requeriments

El contingut d'una factura sempre s'ha d'adaptar a la normativa vigent. A continuació, s'expliquen les dades que necessàriament han de contenir les factures completes i les factures simplificades.

Factura completa

Tota factura i les seves còpies contindran les següents dades:

Dades que ha de contenir la factura i les seves còpies

- Número i, si escau, sèrie. La numeració de les factures dins de cada sèrie serà correlativa.
- Data d'expedició.
- Nom i cognoms, raó o denominació social completa, tant de l'obligat a expedir la factura com del destinatari de les operacions.
- Nombre d'identificació de l'obligat a expedir la factura.
- Nombre d'identificació del destinatari (si fos el cas).
- Domicili de l'obligat a expedir la factura i del destinatari de les operacions.
- Descripció de les operacions amb totes les dades necessàries per a la determinació de la base imposable, inclosos el preu unitari sense impost de les operacions i qualsevol descompte o rebaixa que no estiguin inclosos en aquest preu unitari.
- El tipus impositiu o, si escau, els tipus impositius aplicats a les operacions.
- La quota tributària que, en aquest cas, es repercuteixi. S'ha de consignar per separat.
- La data en què s'hagin efectuat les operacions que es documenten o en la qual s'hagi rebut el pagament anticipat, sempre que es tracti d'una data diferent de la d'expedició de la factura.

S'ha d'especificar per separat la part de base imposable corresponent a cadascuna de les operacions que es documenten en una mateixa factura quan apareguin operacions subjectes a diferents tipus d'IVA.

S'han d'emetre **dos exemplars** de la factura: un original per lliurar al comprador i una còpia perquè quedi arxivada a l'empresa venedora.

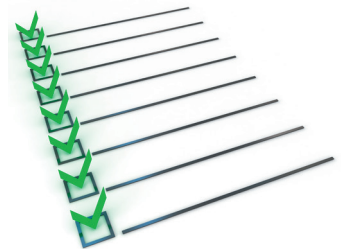
Únicament podrà generar-se un original de cada factura. Es podran expedir duplicats exclusivament en els següents casos:

- Quan en un mateix lliurament de béns o prestació de serveis coincidissin diversos destinataris; en aquest cas, s'ha d'indicar a l'original i en cada un dels duplicats la porció de base imposable i de quota repercutida a cadascun d'ells.
- Quan s'hagi perdut la factura original.

Els duplicats tindran la mateixa eficàcia que les seves corresponents factures originals i cal fer-hi constar la paraula "duplicat".

Règims especials de l'IVA

Són règims més senzills i específics creats com a conseqüència de la complexitat que presenta la liquidació de l'IVA mitjançant l'aplicació del seu règim general.

Base imposable

La base imposable de l'IVA és la quantitat sobre la qual s'aplica aquest tipus impositiu per obtenir la quota tributària, és a dir, la quantitat sobre la qual s'aplicarà el percentatge d'IVA per calcular l'import de l'impost.

Factura simplificada

Es pot expedir la factura simplificada i la seva còpia en els següents casos:

Casos en què es pot expedir una factura simplificada

- Quan el seu import no excedeixi de 400 €, IVA inclòs.
- Quan s'hagi d'expedir una factura rectificativa.

A més, també es pot emetre una factura simplificada i la seva còpia quan el seu import no excedeixi de 3000 €, IVA inclòs, en les operacions que es descriuen a continuació:

Casos en què es pot emetre una factura simplificada no superior a 3000 €, IVA inclòs

- Vendes al detall, fins i tot les realitzades per fabricants o elaboradors dels productes lliurats.
- Vendes o serveis en ambulància.
- Vendes o serveis al domicili del consumidor.
- Transports de persones i els seus equipatges.
- Serveis d'hostaleria i restauració prestats per restaurants, bars, cafeteries, orxateries, xocolateries i establiments similars, així com el subministrament de begudes o menjars per consumir a l'acte.
- Serveis prestats per sales de ball i discoteques.
- Serveis telefònics prestats mitjançant la utilització de cabines telefòniques d'ús públic, així com mitjançant targetes que no permetin la identificació del portador.
- Serveis de perruqueria i serveis prestats per instituts de bellesa.
- Utilització d'instal·lacions esportives.
- Revelat de fotografies i serveis prestats per estudis fotogràfics.
- Aparcament i estacionament de vehicles.
- Lloguer de pel·lícules.
- Serveis de tintoreria i bugaderia.
- Utilització d'autopistes de peatge.

A la pràctica

1

Emissió d'una factura simplificada

Pot un restaurant emetre una factura simplificada en cobrar el compte d'un client que ascendeix a 2950 € (IVA inclòs)?

Sí, podria, ja que l'import no supera els 3000 € (IVA inclòs) i correspon a un servei de restauració.

Principals diferències entre la factura completa i la factura simplificada

Simplificada	Completa
No cal incloure les dades del destinatari de les operacions.	És obligatori incloure les dades del destinatari de les operacions.
Mostra l'import total de la contraprestació, el tipus impositiu i, opcionalment, l'expressió "IVA inclòs".	L'import total de la contraprestació es mostra desglossat en base imposable, tipus d'IVA i quota d'IVA.
Només cal identificar el tipus de bé lliurat o el servei prestat en l'operació.	S'ha d'incloure una descripció completa de les operacions realitzades.
No cal incloure la quota tributària d'IVA.	Hi ha de constar expressament la quota d'IVA.

2. L'impost sobre el valor afegit (IVA) a la factura

L'impost sobre el valor afegit (IVA) és un tribut de naturalesa indirecta que recau sobre el consum i grava els lliuraments de béns i prestacions de serveis efectuades per empresaris o professionals en el desenvolupament de la seva activitat, les adquisicions intracomunitàries de béns i les importacions de béns.

Que l'IVA sigui un impost indirecte vol dir que s'ha d'aplicar a la compravenda dels béns i serveis, és a dir, si una empresa ven a una altra un producte o li presta un servei, l'Agència Tributària rebrà un percentatge de diners que es genera en aquesta operació.

Encara que s'estudiarà amb més deteniment en unitats posteriors, cal conèixer alguns conceptes bàsics. Els empresaris o professionals realitzen vendes de béns i prestació de serveis en el desenvolupament de les seves activitats, i els consumidors, en determinades ocasions, hauran de pagar IVA quan adquireixen aquests béns o serveis.

La quantitat d'IVA que s'haurà de pagar per un producte o servei s'anomena quota tributària. El seu valor s'obté en aplicar un percentatge, el tipus impositiu, al preu del producte o servei sense IVA, que s'anomena base imposable.

$$\text{Quota d'IVA} = \text{Base imposable (preu del producte o servei sense IVA)} \cdot \text{Tipus impositiu (percentatge)}$$

A Espanya hi ha **tres tipus impositius d'IVA** en funció del bé o servei de què es tracti. Són els que es mostren a la següent taula:

Tipus d'IVA	Percentatge
General	21 %
Reduït	10 %
Súper-reduït	4 %

A la pràctica

2

Càlcul de l'IVA i de l'import final d'una operació de compravenda

La Belén vol comprar un televisor nou. Després de comparar diversos models i preus, es decideix pel que més li ha agradat, que costa 450 € sense IVA. Per poder prendre una decisió, desitja saber quant hauria de pagar en concepte d'IVA o quota tributària i quin seria l'import total del televisor amb IVA inclòs, tenint en compte que el tipus d'IVA aplicat a l'operació és del 21%.

Per a això, la Belén ha de calcular el següent:

Base imposable = 450,00 € (preu del televisor sense l'IVA)

Quota tributària = $450,00 \cdot 21\% = 94,50$ € (en concepte d'IVA)

Preu total del televisor amb IVA = $450,00 + 94,50 = 544,50$ €

2.1. Règim de recàrrec d'equivalència

És un **règim especial** que s'aplica als comerciants minoristes que són persones físiques. Consisteix en què els proveïdors, quan realitzen una venda al comerciant minorista, li apliquen a la factura, de forma separada, l'IVA que correspongui més un percentatge calculat sobre la mateixa base imposable que s'anomena recàrrec d'equivalència. A cada tipus d'IVA li correspon un tipus de recàrrec d'equivalència.

Això es mostra a la taula següent:

Tipus d'IVA	Percentatge
General	5,20 %
Reduït	1,40 %
Súper-reduït	0,50 %

En el règim de recàrrec d'equivalència, el comerciant minorista, a canvi de pagar una mica més, no està obligat a efectuar la liquidació ni el pagament de l'IVA a la Hisenda pública en relació amb les operacions comercials efectuades.

A la pràctica

3

Càlcul de l'IVA, el recàrrec d'equivalència i l'import final d'una operació de compravenda

Reprenguem la situació del supòsit anterior, però posem que, en aquest cas, la Belén és una comerciant minorista acollida al règim de recàrrec d'equivalència. Per saber el preu final del televisor, ha de calcular a més de l'IVA, el recàrrec d'equivalència. Com haurà de fer-ho?

La Belén hauria de pagar, a més de l'IVA, la quantitat corresponent al recàrrec d'equivalència:

Base imposable = 450,00 € (preu del televisor sense l'IVA i sense recàrrec)

Quota d'IVA = $450,00 \cdot 21\% = 94,50$ € (import que es paga d'IVA)

Quota de recàrrec d'equivalència = $450,00 \cdot 5,20\% = 23,40$ € (en concepte d'import que es paga de recàrrec d'equivalència)

Preu total del televisor amb IVA = $450,00 + 94,50 + 23,40 = 567,90$

3. Càlculs d'una factura

El càlcul de la factura comporta un procés que s'ha de desenvolupar d'acord a la normativa comptable i fiscal.

El procés per calcular el total d'una factura es mostra de forma esquemàtica a la figura 1. Abans de començar els càlculs, caldrà considerar quants tipus d'IVA cal aplicar en l'operació de compravenda, ja que els productes s'han d'agrupar en la factura segons el tipus d'IVA per obtenir al final tantes bases imposables com tipus d'IVA hi apareguin.

També cal tenir en compte els descomptes i les despeses que intervenen a la factura, especialment si hi ha bestretes, doncs aquestes despeses no formen part de la base imposable, sinó que s'hi sumen directament.

Les **bestretes** són les despeses que un professional paga en nom del seu client, normalment, per agilitzar tràmits. Per exemple, quan una assessoria presenta els comptes anuals d'un client en el Registre, aquest cobra una quantitat que avança l'assessoria i que després s'inclourà a la factura de client com bestreta juntament amb la resta d'honoraris pels serveis prestats.

Quantitat del Producte 1 · **Preu** del Producte 1 = **Import** del Producte 1

+

Quantitat del Producte 2 · **Preu** del Producte 2 = **Import** del Producte 2

=

Import brut

S'obté multiplicant el preu unitari de cada producte pel nombre d'unitats adquirides.

-

- Descompte comercial
- Ràpel o volum de compres
- Per pagament immediat

Descomptes

=

Import net

S'obté restant de l'import brut els descomptes aplicats a la factura.

+

- Transport
- Assegurança
- Envasos
- Embalatges
- Etc.

Despeses

=

Base imposable

S'obté sumant a l'import net les despeses ocasionades per la compra.

Base imposable

×

Tipus d'IVA

- General: 21 %
- Reduït: 10 %
- Súper-reduït: 4 %

=

Quota d'IVA

S'obté en aplicar el tipus impositiu d'IVA a la base imposable.

+

×

Tipus de recàrrec d'equivalència

- General: 5,20 %
- Reduït: 1,40 %
- Súper-reduït: 0,50 %

=

Quota de recàrrec

=

Import de l'impost

Suma de les bases
imposables

+

Suma dels imports
dels impostos

+

Bestretes

=

**TOTAL
DE LA
FACTURA**

En el següent cas pràctic, on es mostren aquests càlculs, es comprèn millor aquest procés.

A la pràctica

4

Càlculs en una factura

L'empresa ZEROUNZEROBINAR, SA, amb NIF A62903490, domicili al c/ Riu de la Plata, 57, 08001 de Barcelona, telèfon 933582569, i correu electrònic: ahernandezb@zerounzerobinar.com, emet una factura a l'empresa DIGITAL TEN, SL, amb NIF B58343455, domicili a c/ Sant Andreu, 12, 08002 de Barcelona, telèfon 938981232, i correu electrònic: cdigital@cdigital.com, per als següents articles:

- 40 pastilles TAB34K, a un preu de 140 €/unitat.
- 40 fundes per a tauletes referència RA58, a un preu de 10 €/unitat.

Les condicions de la venda comprenen l'aplicació d'un descompte comercial del 10 % i el lliurament de la mercaderia al domicili del comprador en un termini de 7 dies des de l'emissió de la comanda. El pagament del 10 % de la factura es realitza al moment mitjançant transferència bancària i la resta mitjançant pagament a 45 dies/data. La mercaderia s'enviarà a través de l'empresa TRANSPORTS NOMEEXPRESS i es cobren 50 € en concepte d'assegurança per tota ella. El tipus d'IVA és del 21 % per tots els articles.

ZEROUNZEROBINAR, SA, ha d'elaborar la factura núm. 104 amb data de 17 d'octubre de 20XX, data en la qual es lliura la mercaderia, amb totes les dades necessàries.

Ja que en aquesta factura els articles tenen un sol tipus d'IVA (21%), caldrà agrupar els dos tipus d'articles per obtenir una sola base imposable, a la qual s'aplicarà el tipus d'IVA del 21 % per obtenir la quota de l'impost i, posteriorment, el total de la factura.

Import brut: s'obté multiplicant el preu unitari de cada producte pel nombre d'unitats adquirides.

$$\begin{aligned}40 \text{ pastilles TAB34K} &\cdot 140,00 \text{ €/unitat} = 5600,00 \text{ €} \\40 \text{ fundes per a tauletes} &\cdot 10,00 \text{ €/unitat} = 400,00 \text{ €} \\ \text{Import brut} &= 5600,00 + 400,00 = 6000,00 \text{ €}\end{aligned}$$

Import net: és el resultat de restar de l'import brut els descomptes aplicats en la factura. En aquesta factura només apareix un descompte comercial aplicat sobre el preu de la mercaderia; és el més usual i s'obté de multiplicar el tant per cent de descompte corresponent per l'import brut.

$$\begin{aligned}\text{Descompte comercial} &= 6000,00 \cdot 0,10 = 600,00 \text{ €} \\ \text{Import net} &= 6000,00 - 600,00 = 5.400,00 \text{ €}\end{aligned}$$

Base imposable: es calcula sumant a l'import net les despeses ocasionades per la compra (ports, assegurances, embalatges, etc.). En aquesta factura, l'única despesa correspon a l'assegurança.

$$\text{Base imposable} = 5400,00 + 50,00 = 5450,00 \text{ €}$$

Pel que fa a l'aplicació d'IVA, i abans de calcular la quota d'IVA, cal tenir en compte que les despeses que figuren a la factura (transport, assegurança, etc.) tributen al mateix tipus impositiu d'IVA que les mercaderies.

Quota d'IVA: s'obté en aplicar el tipus impositiu d'IVA, en aquest cas el 21%, a la base imposable.

$$\text{Quota d'IVA} = 5450,00 \cdot 0,21 = 1144,50 \text{ €}$$

Total factura: s'obté sumant a la base imposable la quota d'IVA.

Total factura = base imposable + quota d'IVA

Total factura = 5450,00 + 1144,50 = 6594,50 €

Identificació
del venedor

Emesa per:

ZEROUNZEROBINAR, SA
C/ Riu de la Plata, 57
08001 Barcelona
ahernandezb@zerounzerobinar.com
933582569
NIF: A62903490

Factura núm.: 104

Data: 17 d'octubre de 20XX

Identificació
del
document
i data
d'expedició

Comanda núm.: 88

Albarà núm.: 89

Forma de pagament: 10 % mitjançant transferència
bancària i la resta mitjançant
pagaré a 45 dies/data

Destinatari:

DIGITAL TEN, SL
C/ Sant Andreu, 12
08002 Barcelona
938981232
cdigital@cdigital.com
NIF: B58343455

Identificació
del
comprador

Observacions:

Codi	Quantitat	Descripció	Preu	IVA %	RE %	Import
TAB34K	40	Tauletes	140,00 €	21		5600,00 €
RA58	40	Fundes per tauletes	10,00 €	21		400,00 €
		Import brut				6000,00 €
		Descompte comercial 10 % s/ 6000				-600,00 €
		Import net				5400,00 €
		Assegurances				50,00 €
		Base imposable				5450,00 €
IVA RE	21 %					
Base imposable	5450,00 €					5450,00 €
Import impost	1144,50 €					1144,50 €

Descripció
de les
operacions

Tipus
impositius

Quotes
tributàries

Import de la
factura

Total factura: 6594,50 €

En el tràfic habitual de les empreses es poden trobar factures que inclouen articles amb diversos tipus d'IVA, diversos descomptes i despeses. Si el destinatari de la factura és un comerciant minorista acollit a el règim de recàrrec d'equivalència, a més de l'IVA, s'ha de calcular el recàrrec d'equivalència, com ja s'ha vist en l'esquema de la figura 1.

A la pràctica

5

Realització d'una factura amb recàrrec d'equivalència

Clàudia Hernández Bellosó, minorista acollida al règim de recàrrec d'equivalència amb NIF 04878125S i domicili al c/ Major, 25, 17001 de Girona, realitza una comanda a l'empresa LOMDOM, SA, amb NIF A68925367 i domicili al c/ Riu Llobregat, 50, 08003 de Barcelona, dels següents articles:

- 10 articles de tipus A amb referència 85858 a 5 €/unitat.
- 20 articles de tipus B amb referència 85587 a 2 €/unitat.
- 30 articles de tipus C amb referència 787847 a 9 €/unitat.

Les condicions pactades són les següents: un descompte comercial del 10 %, un descompte per volum de compres de l'1 % i un descompte per pagament immediat del 4 %; la mercaderia es lliurarà al domicili del comprador per mitjans propis en un termini de 10 dies des de la recepció de la comanda; el pagament s'efectuarà en efectiu quan es rebi la factura; hi ha un càrrec total de 9 € per despeses de transport per als tres tipus d'articles i un altre per despeses d'assegurança de 2 € per a cada tipus d'article. El tipus d'IVA és del 4 % per a l'article B i del 21 % per als articles A i C.

Ha de confeccionar la factura núm. 45 amb data 12 de juny de 20XX, data en la qual es lliura la mercaderia.

Atès que en aquesta factura hi ha articles amb dos tipus d'IVA diferents, cal consignar per separat la base imposable corresponent a cadascun d'ells, és a dir, s'obtindran dues bases imposables, una per al tipus d'IVA del 21 % i una altra per al tipus d'IVA del 4 %.

Per a determinar la primera base imposable es realitzaran els següents càlculs:

Import brut: s'obté sumant l'import que resulta de multiplicar el preu unitari de cada producte pel nombre d'unitats adquirides de cadascun.

$$10 \text{ unitats de l'article A} \cdot 5,00 \text{ €/unitat} = 50,00 \text{ €}$$

$$30 \text{ unitats de l'article C} \cdot 9,00 \text{ €/unitat} = 270,00 \text{ €}$$

$$\text{Import brut} = 50,00 + 270,00 = 320,00 \text{ €}$$

Import net: es calcula restant de l'import brut els descomptes aplicats a la factura. Aquests s'aplicaran en el següent ordre:

1. **Descompte comercial:** s'aplica sobre el preu de la mercaderia. Com ja s'ha indicat, és el més habitual i s'obté multiplicant el tant per cent de descompte corresponent per l'import brut.

$$\text{Descompte comercial} = 320,00 \cdot 0,10 = 32,00 \text{ €}$$

2. **Descompte per volum de compres o ràpel:** es concedeix en funció del volum de compres i s'aplica sobre el preu de les mercaderies. Si prèviament s'ha concedit un descompte comercial, el tant per cent de descompte per volum de compres s'aplicarà a l'import que s'obté després de calcular aquest descompte comercial.

$$\text{Ràpel} = (320,00 - 32,00) \cdot 0,01 = 288,00 \cdot 0,01 = 2,88 \text{ €}$$

3. **Descompte per pagament immediat:** s'aplica sobre l'import de la venda un cop restat el descompte comercial i el descompte per volum de compra, si n'hi ha.

$$\text{Descompte per pagament immediat} = (320,00 - 32,00 - 2,88) \cdot 0,04 = 285,12 \cdot 0,04 = 11,40 \text{ €}$$

$$\text{Import net} = 320,00 - 32,00 - 2,88 - 11,40 = 273,72 \text{ €}$$

Base imposable: es calcula sumant a l'import net les despeses ocasionades per la compra. En aquesta factura hi ha dos tipus de despeses: transports i assegurances.

El càlcul de la primera base imposable es realitza de la manera següent:

$$\text{Primera base imposable} = 273,72 + 4,00 + 6,00 = 283,72 \text{ €}$$

Quota d'IVA i recàrrec d'equivalència: s'obté en aplicar els diferents tipus impositius d'IVA i el recàrrec d'equivalència a les diferents bases imposables resultants.

$$\text{Quota d'IVA} = 283,72 \cdot 0,21 = 59,58 \text{ €}$$

$$\text{Quota de recàrrec} = 283,72 \cdot 0,052 = 14,75 \text{ €}$$

Per al càlcul de la segona base imposable, es procedeix de la mateixa manera:

Import brut:

$$20 \text{ unitats de l'article B} \times 2,00 \text{ €/unitat} = 40,00 \text{ €}$$

$$\text{Descompte comercial} = 40,00 \cdot 0,10 = 4,00 \text{ €}$$

$$\text{Ràpel} = (40,00 - 4,00) \cdot 0,01 = 36,00 \cdot 0,01 = 0,36 \text{ €}$$

$$\text{Descompte per pagament immediat} = (40,00 - 4,00 - 0,36) \cdot 0,04 = 35,64 \cdot 0,04 = 1,43 \text{ €}$$

Import net:

$$\text{Import net} = 40,00 - 4,00 - 0,36 - 1,43 = 34,21 \text{ €}$$

Base imposable:

$$\text{Segona base imposable} = 34,21 + 3,00 + 2,00 = 39,21 \text{ €}$$

Quota d'IVA i recàrrec d'equivalència:

$$\text{Quota d'IVA} = 39,21 \cdot 0,04 = 1,57 \text{ €}$$

$$\text{Quota de recàrrec} = 39,21 \cdot 0,005 = 0,20 \text{ €}$$

El **total de la factura** es calcula de la següent manera:

Total factura = bases imposables + quotes d'IVA + quotes de recàrrec

Total factura = 283,72 + 39,21 + 59,58 + 1,57 + 14,75 + 0,20 = 399,03 €

Emesa per:

LOMDOM, SA
C/ Riu Llobregat, 50
08003 Barcelona
NIF: A68925367

Factura núm.:

45

Data:

12 de juny de 20XX

Comanda núm.:

Albarà núm.:

Forma de pagament:

En efectiu a la recepció de la factura

Destinatari:

Clàudia Hernández Belloso
C/ Major, 25
17001 Girona
NIF: 048781255

Observacions:

Codi	Quantitat	Descripció	Preu	IVA %	RE %	Import
85858	10	Article tipus A	5,00 €	21	5,20	50,00 €
787847	30	Article tipus C	9,00 €	21	5,20	270,00 €
		Import brut				320,00 €
		Descompte comercial 10 %				-32,00 €
		Descompte per volum (ràpel) 1 %				-2,88 €
		Descompte per pagament 4 %				-11,40 €
		Import net				273,72 €
		Assegurança				4,00 €
		Ports				6,00 €
		Base imposable				283,72 €
85587	20	Article B	2,00 €	4	0,50	40,00 €
		Descompte comercial 10 %				-4,00 €
		Descompte per volum (ràpel) 1 %				-0,36 €
		Descompte per pagament immediat 4 %				-1,43 €
		Import net				34,21 €
		Assegurança				2,00 €
		Ports				3,00 €
		Base imposable				39,21 €
IVA	21 %	5,20 %	4 %	0,50 %		
RE						
Base imposable	283,72 €	283,72 €	39,21 €	39,21 €		322,93 €
Import impost	59,58 €	14,75 €	1,57 €	0,20 €		76,10 €

Total factura:

399,03 €

4. Tipus de factures

A més de les factures completes i simplificades, en les operacions de compravenda podem trobar altres tipus de factures, com les que es detallen a continuació.

Factura electrònica

La **factura electrònica** és aquella que s'ajusta al que estableix el reglament de facturació i que ha estat emesa i rebuda en format electrònic. La seva expedició està condicionada al fet que el seu destinatari n'hagi donat prèviament el consentiment.

L'autenticitat de l'origen i la integritat de la factura electrònica han de quedar garantides per alguna de les següents formes:

- **Mitjançant una signatura electrònica avançada**, un conjunt de dades electròniques que permeten la identificació de la persona que firma com a autor d'aquesta signatura, de manera única, de la mateixa manera que si es tractés d'una signatura manuscrita.
- **Mitjançant un intercanvi electrònic de dades**.
- **Mitjançant altres mitjans** que els interessats hagin comunicat a l'Agència Tributària amb caràcter previ a la seva utilització i hagin estat validats per la mateixa.

Factura recapitulativa

La **factura recapitulativa** és aquella que inclou diverses operacions realitzades en diferents dates per a un mateix destinatari dins d'un mateix mes natural.

Intercanvi electrònic de dades a la factura

La tramitació d'una factura de forma electrònica i directa des de l'empresa emissora a l'empresa receptora permet estalviar temps de forma considerable i evitar molts errors, propis de la comunicació tradicional en paper.

Exemples

1

Emissió d'una factura recapitulativa

L'empresa ZEROUNZEROBINAR, SA, realitza durant el mes de novembre les següents vendes a l'empresa DIGITAL TEN, SL:

Dia 12 de novembre:

- 10 ordinadors Code M5, a un preu de 540 €/unitat.
- 20 teclats més ratolí HLK 34, a un preu de 12 €/unitat.

Dia 23 de novembre:

- 50 memòries RAM de 4 GB, a un preu de 21 €/unitat.
- 12 monitors de 18,50 polzades VS254, a un preu de 90 €/unitat.

1

Les condicions de la venda són:

- Descompte comercial de l'10 %.
- Despeses de transport per a cada operació de 50 €.
- El tipus d'IVA és del 21 %.
- La forma de pagament es realitza mitjançant una lletra de canvi a 60 dies/data.

La factura recapitulativa núm. 129 amb data 30 de novembre quedaria de la següent manera:

Emesa per:

ZEROUNZEROBINAR, SA
C/ Riu de la Plata, 57
08001 Barcelona
ahernandezb@zerounzerobinar.com
933582569
NIF: A62903490

Factura núm.: 129

Data: 30 de novembre de 20XX

Comanda núm.:

Albarà núm.:

Forma de pagament: Lletre de canvi a 60 dies/data

Observacions:

Destinatari:

DIGITAL TEN, SL
C/ Sant Andreu, 12
08002 Barcelona
938981232
cdigital@cdigital.com
NIF: B58343455

Codi	Quantitat	Descripció	Preu	IVA %	RE %	Import
		Dia 12 de novembre				
	10	Ordinadors Code M5	540,00 €	21		5400,00 €
	20	Teclats més ratolí HLK 34	12,00 €	21		240,00 €
		Import brut				5640,00 €
		Descompte comercial 10 % s/ 5640				-564,00 €
		Import net				5076,00 €
		Ports				50,00 €
		Base imposable				5126,00 €
		Dia 23 de novembre				
	50	Memòries RAM de 4 GB	21,00 €	21		1050,00 €
	12	Monitors de 18,50 polzades VS254	90,00 €	21		1080,00 €
		Import brut				2130,00 €
		Descompte comercial 10 % s/ 2130				-213,00 €
		Import net				1917,00 €
		Ports				50,00 €
		Base imposable				1967,00 €
IVA	21 %					
RE						
Base imposable	7093,00 €					7093,00 €
Import impost	1489,53 €					1489,53 €

Total factura: 8582,53 €

Com es pot observar, en aquesta factura recapitulativa s'han inclòs diverses vendes de productes informàtics en diferents dates, 12 i 13 de novembre, per a un mateix destinatari, DIGITAL TEN, SL, perquè aquestes operacions s'han efectuat dins del mateix mes, en aquest cas novembre.

Factura rectificativa

La **factura rectificativa** és un document que es genera per reflectir alguna correcció a la factura ordinària o la devolució d'alguna mercaderia.

La seva emissió serà **obligatòria** en els següents casos:

- Quan la factura original no compleixi algun dels requisits obligatoris esmentats anteriorment.
- Quan s'hagi produït la modificació de la base imposable de l'IVA per devolucions, descomptes i bonificacions atorgats amb posterioritat al moment en què l'operació s'hagi realitzat.
- Quan les quotes d'IVA s'hagin calculat de forma incorrecta.

La rectificació s'ha de fer tan aviat com es tingui constància de l'error, emetent una nova factura en la qual **es farà constar**:

- Una **numeració i sèrie diferents** a les de la factura principal. Habitualment s'utilitza la sèrie R de rectificatives.
- Les **dades identificatives** de la factura rectificada.
- Tots els **altres requisits obligatoris** explicats anteriorment.

Exemples

2

Emissió d'una factura rectificativa

L'empresa DIGITAL TEN, SL, retorna 2 monitors de 18,5 polzades VS254 per defectes de fabricació i l'empresa ZEROUNZEROBINAR, SA, procedeix a emetre la corresponent factura rectificativa.

La factura rectificativa R-14, amb data 20 de desembre, quedaria de la següent manera:

Emesa per:		ZEROUNZEROBINAR, SA C/ Riu de la Plata, 57 08001 Barcelona ahernandezb@zerounzerobinar.com 933582569 NIF: A62903490		Factura rectificativa: R-14	
Rectificació de la factura núm.: 129		Destinatari: DIGITAL TEN, SL C/ Sant Andreu, 12 08002 Barcelona 938981232 cdigital@cdigital.com NIF: B58343455		Data: 20 de desembre de 20XX	
Forma de pagament:					
Observacions:		Diferència a favor del client			

Codi	Quantitat	Descripció	Preu	IVA %	RE %	Import
	-2	Monitors de 18,50 polzades VS254 Devolució de mercaderia per defectes de fabricació corresponent a la factura núm. 129 amb data 30 de novembre de 20XX	90,00 €	21		-180,00 €
		Import brut				-180,00 €
		Descompte comercial 10 %				18,00 €
		Base imposable				-162,00 €
IVA RE	21 %					
Base imposable	-162,00 €					-162,00 €
Import impost	-34,02 €					-34,02 €
Total factura:						-196,02 €

Si la modificació de la base imposable és deguda a la devolució de mercaderies o d'envasos i embalatges, no caldrà emetre una factura rectificativa, sinó que es podrà realitzar la modificació en la factura que s'emeti en un subministrament posterior restant l'import de les mercaderies o dels envasos i embalatges retornats de l'import d'aquesta operació posterior. La rectificació es podrà realitzar d'aquesta manera sempre que el tipus impositiu aplicable a totes les operacions sigui el mateix, amb independència que el seu resultat sigui positiu o negatiu.

Exemples

3

Factura amb càrrec i devolució d'envasos

L'empresa ZEROUNZEROBINAR, SA, realitza una venda amb data 26 de desembre de 20XX a l'empresa DIGITAL TEN, SL, emetent la factura núm. 136 per un import de 4600 €. S'aplica un descompte comercial del 4 % i es carreguen despeses d'envasos amb possibilitat de devolució per import de 500 €. El tipus d'IVA és del 21 %.

El 30 de desembre DIGITAL TEN, SL, realitza una nova compra de 100 articles a 26 €/unitat. S'aplica un descompte comercial del 10 %, es carreguen despeses d'assegurances per 40 € i es procedeix a retornar tots els envasos carregats a la factura anterior. El tipus d'IVA és del 21 %.

Realitza la factura núm. 142 amb data 30 de desembre, en què es lliura la mercaderia.

Emesa per:

ZEROUNZEROBINAR, SA
C/ Riu de la Plata, 57
08001 Barcelona
ahernandezb@zerounzerobinar.com
933582569
NIF: A62903490

Factura núm.: 142

Data: 30 de desembre de 20XX

Comanda núm.:

Destinatari: DIGITAL TEN, SL
C/ Sant Andreu, 12
08002 Barcelona
938981232
cdigital@cdigital.com
NIF: B58343455

Albarà núm.:

Forma de pagament:

Observacions:

Codi	Quantitat	Descripció	Preu	IVA %	RE %	Importe
	100	Productes	26,00 €	21		2600,00 €
		Descompte comercial 10 % s/ 5640				-260,00 €
		Import net				2340,00 €
		Assegurances				40,00 €
		Devolució d'envasos				-500,00 €
		Base imposable				1880,00 €
IVA RE	21 %					
Base imposable	1880,00 €					1880,00 €
Import impost	394,80 €					394,80 €

Total factura: 2274,80 €

Si la rectificació és deguda a la concessió de ràpels o descomptes per volum d'operacions, no cal identificar les factures rectificades; n'hi ha prou amb indicar el període a què es refereixen.

Es pot efectuar la rectificació de diverses factures en un únic document, sempre que s'hi identifiquin totes les factures rectificades.

Factura proforma

La **factura proforma** és un document que utilitza el venedor per plasmar una oferta detallada d'una venda que, si és acceptada pel comprador, serà l'origen d'un contracte de compravenda. Se sol utilitzar en el comerç internacional.

El seu format és com el de qualsevol factura, però cal fer-hi constar que es tracta d'un document proforma.

Factures dels professionals autònoms

Com a norma general, quan un professional autònom emet factures a una altra empresa, ha d'aplicar, a més de l'import d'IVA, un import corresponent a la retenció a compte de l'IRPF.

Les **retencions a compte de l'IRPF** són quantitats de diners avançades a compte a l'Agència Tributària en previsió del resultat esperat en la declaració de la renda o IRPF. **L'import de les retencions ha de ser ingressat a Hisenda** per l'empresa client del professional autònom en nom d'aquest.

Tant l'IVA com la retenció a compte s'apliquen sobre la mateixa base imposable, que coincidirà amb l'import dels serveis facturats pel professional.

El tipus de retenció a compte de l'IRPF vigent és:

- **Tipus general:** 15%.
- **Durant els tres primers anys** de l'exercici del professional: 7%.

A la factura s'afegirà a l'import dels serveis facturats l'import de l'IVA i es restarà l'import de la retenció a compte.

Exemples

4

Realització d'una factura d'un professional autònom

L'advocat autònom Josep Rodríguez i Ortega amb NIF 71105631G i domicili a c/ Andorra, 332, 9è, 08911 de Badalona, telèfon 667565739 i correu electrònic rodort@advocats.com, emet factura amb data 18 de desembre de 20XX a l'empresa LOMDOM, SA, amb NIF A68925367 i domicili al c/ Riu Llobregat, 50, 08003 de Barcelona, pel següent concepte: liquidació d'impostos per la quantitat de 100 €.

La factura núm. 160 s'elaboraria de la següent manera:

Rodríguez i Ortega

Advocats

C/ Andorra, 332, 9è
08911 Badalona
667565739
rodort@advocats.com

Josep Rodríguez i Ortega
NIF: 71105631G

CLIENT

LOMDOM, SA
C/ Riu Llobregat, 50
08003 Barcelona
NIF: A68925367

Factura núm.:

160

Data:

18 de desembre de 20XX

Concepte		Import
Honoraris liquidació d'impostos		100,00 €
IVA	21 % s/ 100	21,00 €
Retencions	15 % s/ 100	-15,00 €
Total		106,00 €
Total import en euros		106,00 €

Observacions:

5. Mitjans i terminis d'expedició de factures i període de conservació

Les factures poden ser remeses per qualsevol mitjà, en particular per mitjans electrònics sempre que el destinatari hi hagi donat el seu consentiment i els mitjans electrònics utilitzats en la transmissió en garanteixin l'autenticitat de l'origen, la integritat del contingut i la llegibilitat.

L'autenticitat de l'origen i la integritat del contingut de la factura, en paper o electrònica, podran garantir-se per qualsevol mitjà de prova admès en Dret. El termini per a l'expedició de les factures amb caràcter general serà el que es mostra en la següent taula:

Destinatari		Expedició	Enviament
No és empresari ni professional	Factura normal	Moment en què es realitzi l'operació.	En el moment de la seva expedició.
	Factura recapitulativa	Com a màxim l'últim dia del mes natural en què s'hagin efectuat les operacions que s'hi documenten.	
Empresari o professional	Factura normal	Abans del dia 16 del mes següent a aquell en què s'hagin posat a disposició del comprador els béns o s'hagi prestat el servei.	Abans del dia 16 del mes següent a aquell en què s'hagin posat a disposició del comprador els béns o s'hagi prestat el servei.
	Factura recapitulativa	Abans del dia 16 del mes següent a aquell en què s'hagin realitzat les operacions.	
Factures rectificatives		Tan aviat com es tingui constància de les circumstàncies que obliguen a la seva expedició.	Abans del dia 16 del mes següent a aquell en què s'hagués expedit la factura.

Pel que fa al període de conservació, el Codi de Comerç estableix que les factures s'han de conservar durant 6 anys, a partir de l'últim assentament realitzat en els llibres. La Llei de l'IVA també estableix l'obligació de conservar les factures durant el termini de 4 anys des de la data de la presentació de l'impost.

6. Els llibres registre

Els empresaris i professionals i altres subjectes passius de l'IVA han de portar una sèrie de llibres registre obligatoris.

Això els permet realitzar l'autoliquidació de l'impost de forma precisa en cada període de liquidació i que els òrgans de l'administració puguin comprovar la veracitat d'aquestes declaracions, que inclouen:

- Les operacions realitzades.
- L'import total de l'IVA repercutit que cobren els empresaris i els professionals en les factures que emeten.
- L'import total de l'IVA suportat que paguen els empresaris i els professionals per les compres de béns i serveis.

Subjecte passiu

Persona física o jurídica que ha realitzat l'operació per la que ha de pagar impost convertint-se així en el deutor davant de la Hisenda pública i en responsable de realitzar tots els tràmits relacionats amb l'impost.

Aquests llibres registre són:

- Llibre registre de factures expedides.
- Llibre registre de factures rebudes.
- Llibre registre de béns d'inversió.
- Llibre registre de determinades operacions intracomunitàries.

Pel que fa als dos primers llibres, Hisenda ha establert un nou format electrònic amb l'objectiu de:

- Agilitzar la tramitació de les devolucions.
- Oferir més seguretat als obligats tributaris a homogeneïtzar el format que pot ser sol·licitat per les oficines de gestió tributària.

Donada la importància d'aquests dos llibres, s'explicaran a continuació en més detall.

Llibre registre de factures expedides

Els empresaris o professionals han d'anotar en aquest llibre registre el total de les factures emeses, fins i tot les d'operacions exemptes i d'autoconsum, així com les factures o els documents substitutius de rectificació.

El llibre contindrà aquests elements: data d'expedició, data d'operació, identificació de la factura (sèrie, número i número-final), NIF del destinatari (tipus, codi de país i identificació), nom de l'interessat, factura substitutiva, clau d'operació, total de la factura, base imposable, tipus d'IVA, quota d'IVA repercutida, i tipus i quota de recàrrec d'equivalència.

Règim especial de criteri de caixa

És un règim de caràcter optatiu i consisteix en ajornar l'ingrés de l'IVA d'una factura a Hisenda fins que aquesta sigui cobrada o pagada amb la data límit del 31 de desembre de l'any immediatament posterior a aquell en què s'hagin efectuat les operacions.

Data exped.	Data operació (*)	Identific. fra.			NIF destinatari			Nom destinatari	Fra. substitutiva	Clau oper.	Total fra.	Base imposable	Tipus IVA	Quota IVA repercutida	Tipus RE	Quota RE
		Sèrie	Núm.	Núm.-final	Tipus	Codi país	Identific.									
////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////
////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////

(*) Si és diferent de la data d'expedició.

Si el subjecte està acollit al règim especial de criteri de caixa, s'inclouran també els següents elements:

Cobrament (operació criteri de caixa)			
Data	Import	Mitjà utilitzat	Identificació del mitjà utilitzat
////	////	////	////
////	////	////	////

Les factures emeses s'han de registrar de forma separada, una a una, encara que és possible:

- **Substituir per assentaments resum** sempre que en els documents emesos no sigui obligatòria la identificació del destinatari, que les operacions es realitzin dins d'un mateix mes natural i que sigui aplicable el mateix tipus impositiu.
- **Anotar en diversos assentaments correlatius** una mateixa factura que inclogui operacions que tributen en diferents tipus impositius.

Les factures rectificatives també s'han d'anotar per separat.

Assentaments resum

Als assentaments resum s'ha de fer constar:

- La data o el període en què s'hagin emès.
- La base imposable global.
- El tipus impositiu.
- La quota global de factures o documents substitutius numerats de forma correlativa i emesos en la mateixa data.
- Els números inicial i final dels documents anotats.

Llibre registre de factures rebudes

Els empresaris o professionals han d'anotar en aquest llibre registre de forma correlativa totes les factures, i altres documents corresponents als béns comprats o importats o als serveis rebuts en el desenvolupament de la seva activitat.

El llibre contindrà aquests elements: data d'expedició, data d'operació, identificació de la factura de l'expedidor (sèrie-número i número-final), número de recepció, número de recepció final, NIF de l'expedidor (tipus, codi de país i identificació), nom de l'expedidor, factura substitutiva, clau d'operació, total de la factura, base imposable, tipus d'IVA, quota d'IVA suportat, quota deduïble, i tipus i quota de recàrrec d'equivalència.

Data exped.	Data operació (*)	Identific. fra. expedidor		Núm. recep.	Núm. recep. final	NIF exped.			Nom exped.	Fra. substitutiva	Clau oper.	Total fra.	Base imposable	Tipus IVA	Quota IVA suportat	Quota deduïble	Tipus RE	Quota RE
		Sèrie-núm.	Núm.-final			Tipus	Codi país	Identific.										
////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////
////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////	////

(*) Si és diferent de la data d'expedició.

Si el subjecte està acollit al règim especial de criteri de caixa, s'inclouran també els següents elements:

Pagament (operació criteri de caixa)

Data	Import	Mitjà utilitzat	Identificació del mitjà utilitzat
////	////	////	////
////	////	////	////

Les factures rebudes s'han d'anotar d'una en una, però es permetrà realitzar un assentament resum de les factures rebudes en una mateixa data, en el qual es farà constar:

- Els números inicial i final de les factures rebudes sempre que siguin procedents d'un únic proveïdor.
- La suma global de la base imposable i la quota impositiva global, sempre que l'import de les factures agrupades no excedeixi, en el seu total conjunt, de 6000 €, i en cadascuna d'elles de 500 €, IVA no inclòs.

Exemples

Assentament resum de les factures rebudes

Un empresari ha rebut en un mateix dia cinc factures diferents que no inclouen l'IVA d'un mateix proveïdor. Aquestes tenen un import de 300 €, 600 €, 40 €, 250 € i 375 €, respectivament.

No es pot realitzar un assentament resum de les cinc factures, ja que, tot i que les factures han estat rebudes en la mateixa data, procedeixen d'un únic proveïdor i l'import de les operacions que s'hi documenten no excedeix en conjunt els 6000 €, una d'elles és de 600 € i supera, per tant, els 500 € establerts per poder realitzar aquest tipus assentament resum.

5

A la pràctica

Confecció dels llibres registre de factures expedides i rebudes

L'empresa LOMDOM, SA, a més de la venda a Clàudia Hernández Beloso anteriorment esmentada amb data 12 de juny de 20XX, porta a terme les següents operacions de compravenda:

- Realitza una venda a l'empresa ZEROUNZEROBINAR, SA, amb NIF A62903490, emetent la factura núm. 43, amb data 8 de juny per un import sense IVA de 987,30 € al tipus d'IVA general.
- Efectua una compra a l'empresa TGRD, SL, amb NIF B58956357, rebent amb data 10 de juny la factura núm. 18 per un import sense IVA de 752,20 € al tipus d'IVA general.
- Realitza una venda a l'empresa DIGITAL TEN, SL, amb NIF B58343455, emetent amb data 10 de juny la factura núm. 44 per un import sense IVA de 1275,30 € al tipus d'IVA reduït.
- Emet la factura rectificativa núm. 3 amb data 17 de juny per una venda a l'empresa DIGITAL TEN, SL, per una devolució per import sense IVA de 45,50 € al tipus d'IVA general i relacionada amb la factura núm. 39 del dia 20 de maig.
- Per al transport de mercaderies, rep la carta de port núm. 14 amb data 17 de juny de l'empresa TRANSPORTS NOMEXPRESS amb NIF B58253696 per un import sense IVA de 68,00 €.
- Realitza diverses vendes a l'empresa ARMAC, SA, amb NIF A58856969, emetent la factura núm. 46 amb data 30 de juny. Les vendes es van produir el dia 14 de juny per un import sense IVA de 1450 € al tipus d'IVA general i el 19 de juny per un import sense IVA de 456,30 € al tipus d'IVA reduït.
- Compra a l'empresa ABJ, SA, amb NIF A68585859, rebent amb data 28 de juny la factura núm. 18 per un import sense IVA de 800 € al tipus d'IVA reduït.

Han de realitzar-se les anotacions als llibres registre de factures expedides i rebudes corresponents al mes de juny de 20XX.

6

Factures expedides

Les anotacions en els llibres registre de factures expedides seran les següents:

Data exped.	Data operació (*)	Identific. fra.			NIF destinatari		
		Sèrie	Núm.	Núm.-final	Tipus	Codi país	Identific.
08/06/20XX			43			ES	A62903490
10/06/20XX			44			ES	B58343455
12/06/20XX			45			ES	04878125S
12/06/20XX			45			ES	04878125S
30/06/20XX	14/06/20XX		46			ES	A58856969
30/06/20XX	19/06/20XX		46			ES	A58856969
17/06/20XX	20/05/20XX	R	3			ES	B58343455

(*) Si és diferent de la data d'expedició.

Nom destinatari	Fra. substitutiva	Clau operació	Total fra.	Base imposable	Tipus IVA
ZEROUNZEROBINAR, SA			1194,63	987,30	21 %
DIGITAL TEN, SL			1402,83	1275,30	10 %
Clàudia Hernández Bellosó			358,05	283,72	21 %
Clàudia Hernández Bellosó			40,98	39,21	4 %
ARMAC, SA			1754,50	1450,00	21 %
ARMAC, SA			501,93	456,30	10 %
DIGITAL TEN, SL			-55,06	-45,50	21 %
Total			5197,86	4446,33	

Quota IVA repercutida	Tipus RE	Quota RE
207,33		
127,53		
59,58	5,20 %	14,75
1,57	0,50 %	0,20
304,50		
45,63		
-9,56		
736,58		14,95

6

Factures rebudes

Les anotacions als llibres registre de factures rebudes seran les que es mostren tot seguit:

Data exped.	Data operació (*)	Identific. fra. expedidor		Núm. recep.	Núm. recep. final	NIF exped.		
		Sèrie-núm.	Núm.-final			Tipus	Codi país	Identific.
10/06/20XX				1			ES	B58956357
17/06/20XX				2			ES	B58253696
28/06/20XX				3			ES	A68585859

>>

(*) Si és diferent de la data d'expedició.

Nom exped.	Fra. substitutiva	Clau oper.	Total fra.	Base imposable	Tipus IVA
TGRD, SL			910,16	752,20	21 %
TRANSPORTS NOMEXPRESS			82,28	68,00	21 %
ABJ, SA			880,00	800,00	10 %
Total			1872,44	1620,20	

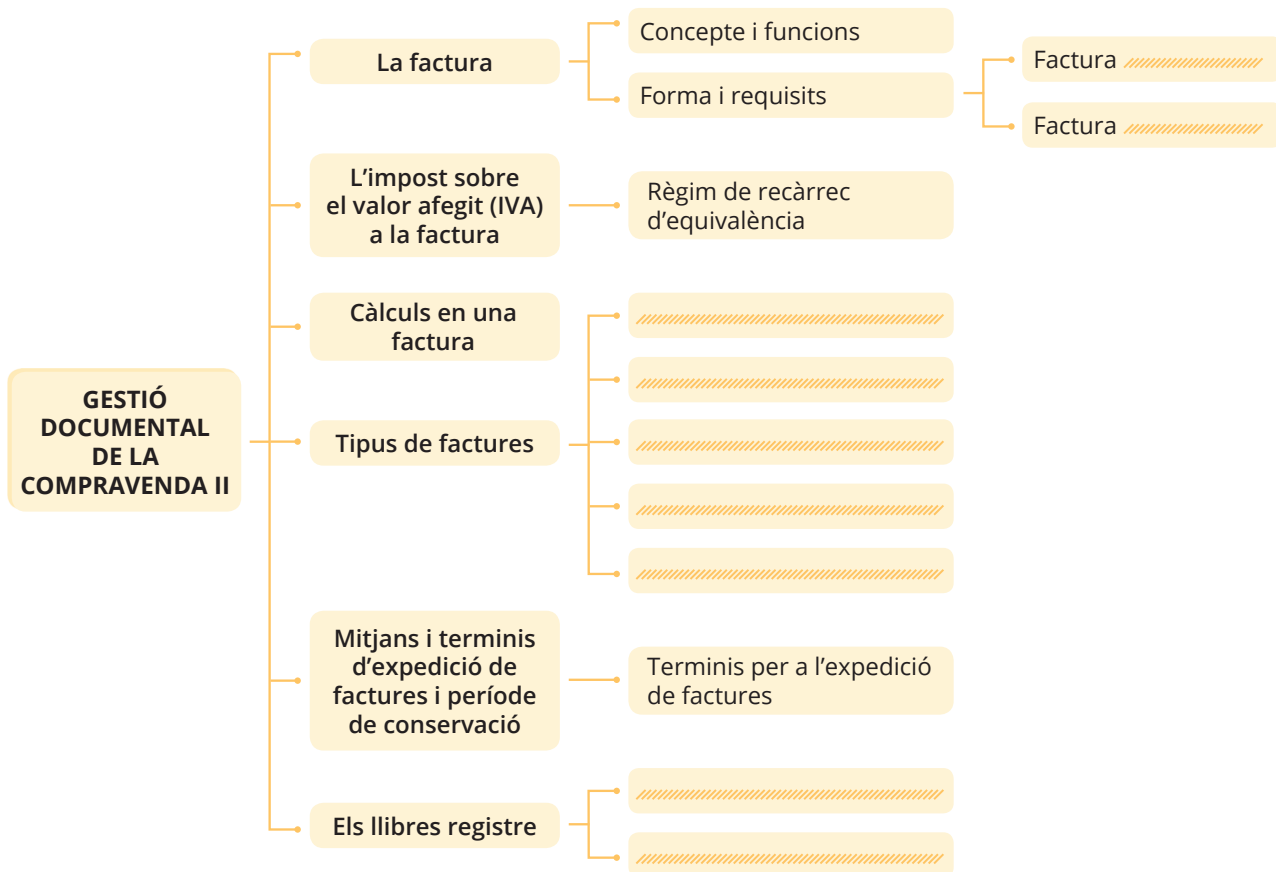
>>

Quota IVA suportat	Quota deduïble	Tipus RE	Quota RE
157,96	157,96		
14,28	14,28		
80,00	80,00		
252,24	252,24		

Resumeix

Copia i completa al teu quadern l'esquema següent.

Resol

La factura

1. L'empresa ESENCIBÈRICA, SA, realitza una venda a l'empresa OLEVIDVIN, SL, per import de 2950 € sense incloure l'IVA del 21%.

Amb aquestes dades, indica:

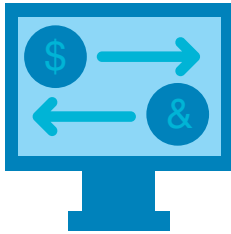
- Si és obligatori incloure a la factura el NIF d'ESENCIBÈRICA, SA, i la data d'expedició de la factura.
- Si és necessari que a la factura hi figuri la signatura del representant de l'empresa ESENCIBÈRICA, SA.

- Si ESENCIBÈRICA, SA, podria emetre duplicats de la factura, en algun cas.
- Com es diferenciaria el duplicat de l'original.
- Si ESENCIBÈRICA, SA, podria emetre una factura simplificada. Argumenta la resposta.

L'impost sobre el valor afegit (IVA) a la factura

2. Un minorista acollit a el règim de recàrrec d'equivalència adquireix una partida de torradors per un import total sense IVA de 3500 €. Les torradors estan subjectes a un tipus d'IVA general. Indica l'import de la base imposable, de la quota d'IVA i del recàrrec d'equivalència, així com l'import total a pagar per aquesta operació de compravenda.

Càlculs en una factura

3. Una empresa ha venut a una altra 50 unitats del producte D a 10 €/unitat i 30 unitats del producte P a 6 €/unitat. S'ha concedit un descompte comercial del 4 % i un descompte per pagament immediat del 2 %. Les despeses de transport inclosos a la factura són 12 €. Tenint en compte que el tipus d'IVA de l'operació és del 21 %, calcula l'import total de la factura:

- Si el destinatari dels productes és una empresa majorista.
- Si el destinatari dels productes és un minorista acollit al règim de recàrrec d'equivalència.

4. Una empresa ha venut a una altra 20 unitats del producte T a 200 €/unitat i 100 unitats del producte M a 50 €/unitat. S'ha concedit un descompte comercial del 5 %, un ràpel de l'1 % i un descompte per pagament immediat del 3 %. Es paguen despeses d'assegurances per un import de 50 € per cada tipus d'article. Tenint en compte que el tipus d'IVA de l'operació és del 21 % per al producte T i del 4 % per al producte M, calcula l'import total de la factura:

- Si el destinatari dels productes és una empresa majorista.
- Si el destinatari dels productes és un comerciant minorista acollit al règim de recàrrec d'equivalència.

5. L'empresa ESENCIBÈRICA, SA, amb NIF A68879898, domicili al c/ Puerto Rico, 15, 08440 de Cardedeu (Barcelona) i correu electrònic esenciberica@gmail.com factura a l'empresa OLEVIDVIN, SL, amb NIF B68223366, domicili a Avinguda de la Pau, 58, 08004 de Barcelona els següents productes:

- 240 ampolles de vi Viña Armaz, reserva 2010 a 120 €/unitat.
- 100 ampolles d'oli verge Almatezada a 2 €/unitat.
- 90 ampolles d'oli verge extra Almatezada a 3 €/unitat.

Les condicions pactades són: un descompte comercial del 10 % i un ràpel del 5 %, la mercaderia serà lliurada al domicili del comprador per l'empresa TRANSPORTS NOMEEXPRESS en un termini de 10 dies des de la recepció de la comanda i el pagament es realitzarà mitjançant transferència als 15 dies del lliurament de la mercaderia. Es carreguen despeses d'embalatge d'1 € per cada unitat de producte. El tipus d'IVA és del 21 % per al vi i del 10 % per a l'oli. Confecciona la factura núm. 140 amb data 10 d'octubre de 20XX, en la qual es lliura la mercaderia.

6. L'empresa ESENCIBÈRICA, SA, realitza una venda al minorista acollit al règim de recàrrec d'equivalència Carles Plaça Martí amb NIF 34789899F i domicili al c/ Arc de Triomf, 5, 08001 de Barcelona, facturant els següents productes:

- 12 ampolles de vi Viña Calte, criança a 20 €/unitat.
- 10 ampolles d'oli verge Almatezada a 2,5 €/unitat.
- 5 ampolles d'oli verge extra Almatezada a 3,25 €/unitat.

Les condicions pactades són les següents: un descompte comercial del 3 % i un descompte per pagament immediat de l'1 %, el lliurament de la mercaderia es farà directament a l'establiment del venedor als dos dies de la realització de la comanda i el pagament es realitzarà mitjançant xec al lliurament de la mercaderia. Es carreguen despeses d'embalatge per import d'1 € per unitat per tots els articles. El tipus d'IVA és del 21 % per al vi i del 10 % per a l'oli. Confecciona la factura núm. 152 amb data 7 de novembre de 20XX, data en la qual es lliura la mercaderia.

Tipus de factures

7. L'empresa ESENCIBÈRICA, SA, ven durant el mes de desembre a l'empresa OLEVIDVIN, SL, els següents articles:

Dia 4 de desembre:

- 12 ampolles de vi Viña Armaz, reserva 2010 a 125 €/unitat.
- 12 ampolles de vi Viña Calte, criança a 30 €/unitat.

Dia 18 de desembre:

- 12 ampolles d'oli verge Almatezada a 3 €/unitat.
- 12 ampolles d'oli verge extra Almatezada a 4 €/unitat.

Les condicions de la venda han estat:

- Descompte comercial del 10 %.
- Descompte per pagament immediat de l'1 %.
- Despeses de transport de 20 € per cada operació.
- Tipus d'IVA del 21 % pel vi i del 10 % per l'oli.
- Pagament en efectiu al lliurament de la mercaderia.

Elabora la factura recapitulativa núm. 165 amb data 31 de desembre.

8. L'empresa HACEMET, SA, amb NIF A68895825 i domicili a c/ Argila, 45, 08006 de Barcelona, ha venut durant l'any 20XX productes per import de 70 000 € a l'empresa JOTAEMER, SA, amb NIF A58558858 i domicili a c/ dels Andes, 26, 08005 de Barcelona, per la qual cosa HACEMET, SA, efectua un descompte per volum de compres del 4 % abonat mitjançant transferència bancària. Elabora la factura rectificativa R-23 amb data 4 de gener de 20X1.

Mitjans i terminis d'expedició de factures i període de conservació

9. Tenint en compte la venda realitzada per part de l'empresa ESENCIBÈRICA, SA, a l'empresa OLEVIDVIN amb data 10 d'octubre, respon a les següents qüestions:

- a) Indica mitjançant quins mitjans pot remetre la factura l'empresa ESENCIBÈRICA, SA.
- b) Assenyala quin serà el termini màxim amb el qual comptarà l'empresa ESENCIBÈRICA, SA, per expedir i enviar la factura.
- c) Explica fins a quina data ha de conservar les factures l'empresa ESENCIBÈRICA, SA, segons la legislació vigent.

10. Indica quin serà el termini màxim amb el qual comptarà l'empresa OLEVIDVIN, SL, per a expedir i enviar les següents factures:

- a) Factura per una venda a un empresari el 27 de febrer. La mercaderia es lliura el 4 de març.
- b) Factura per una venda a un particular el 23 de març.
- c) Factura recapitulativa per diverses vendes a un professional els dies 3, 10 i 20 març.
- d) Factura recapitulativa a un particular els dies 12 i 24 d'abril.

Els llibres registre

11. Un empresari ha rebut quatre factures diferents en un mateix dia d'un mateix proveïdor per import de 1000 €, 280 €, 300 € i 450 €, respectivament. Raona si es pot realitzar un assentament resum de les quatre factures.

i Practica

1. L'empresa INFETME, SA, amb NIF A68296396, domicili al c/ Zurbarán, 35, 08004 de Barcelona, i correu electrònic: infetme@mmail.es, emet una factura a l'empresa EPSILDON, SL, amb NIF B97586969, domicili al c/ Colom, 17, 46001 de València i correu electrònic epsildon@pmail.com, amb els següents articles:

- 30 rellotges de quars NOTIME model N45 a 230 €/unitat.
- 20 rellotges de quars SILICE model SL32 a 95 €/unitat.
- 50 revistes especialitzades en rellotges amb referència 125SD a 2 €/unitat. Les revistes incorporen suplement mensual de rellotges per a nens.

Les condicions pactades són: un descompte comercial del 5 % i un ràpel del 2 %, la mercaderia serà lliurada en el domicili del comprador per l'empresa TRANSPORTS NOMEXPRESS en un termini de 15 dies des de la recepció de la comanda, i el pagament es realitzarà mitjançant pagament amb venciment a 60 dies/data.

Es carreguen despeses d'assegurança únicament pels rellotges per import total de 75 €. El tipus d'IVA és del 4 % per a les revistes i del 21 % pels rellotges. Confecciona la factura núm. 52 amb data 9 d'abril de 20XX, data en la qual es lliura la mercaderia.

2. L'empresa EPSILDON, SL, realitza una venda a l'empresària minorista acollida al règim de recàrrec d'equivalència Carme Sánchez Martí, amb NIF 09107667N i domicili aAVINGUDA Cavall de Troia, 35, 12001 de Castelló, facturant els següents productes:

- 4 rellotges de senyora LADY model 45F a 190 €/unitat.
- 7 rellotges de quars NOTIME model N45 a 260 €/unitat.
- 10 revistes especialitzades en rellotges amb referència 125SD a 3 €/unitat.

Les condicions pactades són aquestes:

descompte comercial del 5 %, descompte per pagament de l'1 %, lliurament de la mercaderia a l'establiment del comprador als cinc dies de la realització de la comanda i pagament mitjançant transferència bancària al lliurament de la mercaderia. Es carreguen despeses de transport de 10 € per a cada tipus d'article. El tipus d'IVA és del 21 % per als rellotges i del 4 % per a les revistes. Confecciona la factura núm. 65 amb data 12 de maig de 20XX, en la qual es lliura la mercaderia.

3. Quan Carme Sánchez Martí rep els productes, observa que han estat enviats 7 rellotges de quars NOTIME, en lloc de 3 com s'havien sol·licitat, i es procedeix a la seva devolució. L'error es comunica a l'empresa EPSILDON, SL, que informa al seu client que aquesta situació pot ser esmenada:

- a) Emetent factura rectificativa núm. R-9 amb data 17 de maig.
- b) Compensant la diferència amb l'import d'una factura posterior, ja que Carme Sánchez realitzarà una nova compra que generarà l'emissió de la factura núm. 69 amb data 20 de maig, per adquirir 10 rellotges de senyora LADY model 45F a 190 €/unitat amb un descompte comercial del 5 %, descompte per pagament de l'1 % i despeses de transport de 20 €. El pagament es realitzarà en efectiu al lliurament de la mercaderia.

Confecciona els documents que reflexin ambdues situacions.

4. L'empresa INFETME, SA, realitza diverses vendes durant el mes de maig al minorista acollit al règim de recàrrec Pere Compte Sans amb NIF 52528987T i domicili a c/ Neptú, 17, 08005 de Barcelona:

Dia 9 de maig:

- 5 rellotges de quars NOTIME model N45 a 260 €/unitat.
- 4 rellotges de quars SILICE model SL32 a 110 €/unitat.

Dia 21 de maig:

- 10 revistes especialitzades en rellotges amb referència 125SD a 3 €/unitat.

Les condicions de la venda han estat:

- Descompte comercial del 5 %.
- Descompte per pagament immediat de l'1 %.
- Despeses d'assegurances de 2 € per a cada rellotge.
- El tipus d'IVA és del 4 % per a les revistes i del 21 % per als rellotges.
- Pagament en efectiu al lliurament de la mercaderia.

Realitza la factura recapitulativa núm. 67 amb data 31 de maig.

5. La professional autònoma Cristina Jiménez Bellido amb domicili al c/ Alps, 25, 08202 de Sabadell i NIF 05103960F, emet factura a l'empresa INFETME, SA, per la realització d'un estudi de mercat per import de 260 €. Realitza la factura núm. 110 amb data 2 de juny.
6. Assenyala quin serà el termini màxim amb el qual comptarà l'empresa INFETME, SA, per a expedir i enviar totes les factures realitzades a les activitats de la unitat i fins a quina data haurà conservar-les.
7. Realitza les anotacions corresponents als llibres registre de factures expedides i rebudes per les operacions de compravenda dutes a terme per l'empresa INFETME, SA, a les activitats de la unitat.

8. L'empresa JOTAEMER, SA, realitza una comanda amb data 14 de març de 20XX a l'empresa HACEMET, SA, dels següents articles:
- 50 productes EXE a 40 €/unitat.
 - 40 productes IXO a 10 €/unitat.
 - 60 productes AXI a 20 €/unitat.

Les condicions de l'operació són les següents: descompte comercial del 8 %, descompte per pagament immediat del 5 % i despeses d'envasos amb possibilitat de devolució per import de 300 €.

La mercaderia es lliurarà al domicili del comprador per mitjans propis el 18 de març i el pagament es realitzarà mitjançant transferència bancària en el moment del lliurament. El tipus d'IVA és del 21 % per tots els productes. Amb les dades de les empreses que s'indiquen a l'activitat de *Resol* 8, confecciona la factura núm. 47 amb data 29 de març de 20XX, en la qual es lliura la mercaderia.

9. L'empresa JOTAEMER, SA, realitza una comanda a l'empresa HACEMET, SA, amb data 3 d'abril dels següents productes:

- 10 productes EXE a 40 €/unitat.
- 20 productes AXI a 25 €/unitat.

Les condicions de l'operació són aquestes:

- Descompte comercial del 10 %.
- Descompte per pagament immediat del 5 %.
- Despeses d'envasos amb facultat de devolució per 40 €.

La mercaderia es lliurarà al domicili del comprador per mitjans propis el 7 d'abril i el pagament es realitzarà amb targeta de crèdit en el moment del lliurament. A més, es procedeix a la devolució dels envasos carregats a la factura núm. 47 de l'activitat anterior. El tipus d'IVA és del 21 % per tots els productes.

Respon a les següents qüestions:

- Confecciona la factura núm. 52 amb data 7 d'abril de 20XX.
- L'empresa JOTAEMER, SA, emet una factura simplificada per la venda de diferents productes a un minorista on figura l'import de 350 € al costat de l'expressió "IVA del 21 % inclòs". És possible emetre una factura simplificada en aquesta operació?
- Analitza si és correcte que a la factura simplificada de la qüestió anterior no hi figurei la quota a pagar d'IVA.
- Quin és el termini màxim en què HACEMET, SA, ha d'expedir i enviar la factura núm. 52?
- De quin termini màxim disposaria HACEMET, SA, per expedir i enviar la factura si fes una venda a un particular el 4 de maig de 20XX?
- Fins a quina data ha de conservar HACEMET, SA, la factura núm. 52 segons la legislació vigent?

Cas pràctic de recapitulació

L'empresa OLEVIDVIN, SL, amb NIF B68223366 i domicili aAVINGUDA de la Pau, 58, 08004 de Barcelona, un cop enviada la mercaderia assenyalada al cas pràctic de recapitulació de la unitat anterior, procedeix a emetre la factura corresponent a Elisa Martínez Bayo, empresària minorista aollida al règim de recàrrec d'equivalència, amb NIF 07803440T i domicili al c/ Mar Mediterrani, 78, 08223 de Terrassa, telèfon 667898978 i correu electrònic elisamartinez@ebcde.com.

La venda està composta pels següents articles:

- 12 ampolles de vi Viña Armaz, reserva 2010 a 130 €/unitat.
- 5 formatges curats d'ovella El Conde a 9,50 €/unitat.
- 24 ampolles de llet Natur a 1 €/unitat.

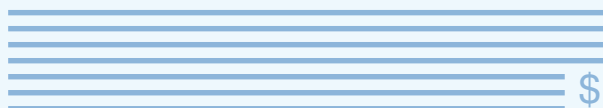
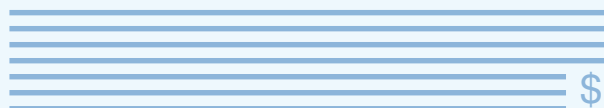
Les condicions de venda inclouen: un descompte comercial del 5 %, un descompte per pagament immediat del 2 %, lliurament de la mercaderia al domicili de la compradora per l'empresa de transports GONDOR IMPORT en un termini de vuit dies des de la recepció de la comanda, i pagament en efectiu a la recepció de la factura. A més, es carreguen despeses d'assegurances per un import de 12 € per als tres tipus d'articles i despeses d'embalatge de 2 € per a cada tipus d'article. El tipus d'IVA és del 4 % per al formatge i la llet, i del 21 % per al vi.

Per la seva banda, l'empresa de transports emet carta de port a l'empresa OLEVIDVIN, SL, amb data 22 de maig pel pagament de la mercaderia per 51,60 € sense IVA.

En rebre la mercaderia, Elisa Martínez Bayo s'adona que dues ampolles de vi presenten defectes en l'etiquetatge. Ho comunica a OLEVIDVIN SL, i després procedeix a la seva devolució, de manera que OLEVIDVIN, SL, emet la corresponent factura de rectificació núm. R-11.

- a) Confecciona la factura núm. 169 amb data 23 de maig de 20XX, en la qual es lliura la mercaderia.
- b) Confecciona la factura de rectificació núm. R-11 amb data 26 de maig.

- c) OLEVIDVIN, SL, encarrega l'elaboració de la seva pàgina web al professional autònom Lluís Rodríguez Bosc amb NIF 07525897K i domicili al c/ Suècia, 125, 25001 de Lleida, i emet la factura corresponent per 370 € sense IVA. Realitza la factura núm. 43 amb data 30 de maig.
- d) Registra els documents corresponents als llibres registre de factures expedides i rebudes de l'empresa OLEVIDVIN, SL, durant el mes de maig.
- e) L'empresa OLEVIDVIN, SL, emet una factura simplificada per la venda a un consumidor final de diferents productes i en aquesta factura figura l'import de 2900 € juntament amb l'expressió "IVA del 21 % inclòs". Indica si és possible emetre una factura simplificada en aquesta operació.
- f) Analitza si és possible incloure únicament l'expressió "IVA inclòs" sense que aparegui la base imposable i la quota de l'IVA de l'operació en aquest tipus de factures.
- g) A causa de la devolució de les 2 ampolles de vi defectuoses per part de l'empresària autònoma Elisa Martínez Bayo, l'empresa OLEVIDVIN, SL, va emetre la factura de rectificació núm. R-11. Raona si es podria haver actuat d'alguna altra manera.
- h) A la factura emesa per a l'empresari autònom Lluís Rodríguez Bosc, a més de l'IVA s'ha d'incloure la retenció a compte de l'IRPF. Explica en què consisteix, quin n'és l'import i qui ho ha d'ingressar a Hisenda.
- i) Indica el termini màxim en què l'empresa OLEVIDVIN, SL, ha d'expedir i enviar la factura núm. 169.
- j) Indica el termini màxim que tindria l'empresa OLEVIDVIN, SL, per expedir i enviar la factura si realitzés una venda a un particular el dia 9 d'abril de 20XX.
- k) Explica fins a quina data ha de conservar la factura núm. 169 l'empresa OLEVIDVIN, SL, segons la legislació vigent.

Posa't a prova

Anota a la llibreta la resposta correcta.

- 1.** Quan les quotes impositives repercutides s'haguessin determinat incorrectament serà obligatòria l'expedició d'una factura:
 - a. Electrònica.
 - b. Rectificativa.
 - c. Recapitulativa.
 - d. Proforma.
- 2.** Tota factura i les seves còpies contindran:
 - a. La data d'expedició.
 - b. El tipus o els tipus impositius aplicats a les operacions.
 - c. El nombre d'Identificació de l'obligat a expedir la factura.
 - d. Totes les respostes són correctes.
- 3.** Es pot expedir factura simplificada:
 - a. Quan el seu import no excedeixi de 400 €, IVA inclòs.
 - b. Quan s'hagi d'expedir una factura rectificativa.
 - c. Quan el seu import no excedeixi de 3000 €, IVA inclòs, en determinades operacions.
 - d. Totes les respostes són correctes.
- 4.** No hi ha obligació d'expedir factures:
 - a. Quan el destinatari sigui un empresari o professional i actuï com a tal.
 - b. En les vendes a distància.
 - c. En les operacions realitzades per empresaris o professionals acollits al règim especial de recàrrec d'equivalència.
 - d. En determinats lliuraments de béns objecte d'instal·lació o muntatge abans de la seva posada a disposició.
- 5.** Els empresaris o professionals podran expedir factura simplificada quan el seu import no excedeixi de 3000 €, IVA inclòs, a:
 - a. La utilització d'instal·lacions esportives.
 - b. L'aparcament i estacionament de vehicles.
 - c. La utilització d'autopistes de peatge.
 - d. Totes les respostes són correctes.
- 6.** La factura que s'ajusta a les normes establertes i que ha estat emesa i rebuda en format electrònic es denomina:
 - a. Factura proforma.
 - b. Factura recapitulativa.
 - c. Factura electrònica.
 - d. Factura rectificativa.
- 7.** Si el destinatari de l'operació que es documenta en una factura recapitulativa no és empresari ni professional, aquesta última:
 - a. Ha d'expedir-se com a màxim l'últim dia del mes natural en què s'hagi efectuat l'operació.
 - b. Ha d'expedir-se abans del dia 16 del mes següent a aquell durant el qual s'hagin realitzat les operacions.
 - c. S'ha d'enviar en un mes a partir de la data de seva expedició.
 - d. Cap resposta és correcta.
- 8.** El llibre registre de factures expedides:
 - a. Inclourà totes les factures, i altres documents corresponents als béns comprats.
 - b. Inclourà les anotacions de les factures emeses, fins i tot les d'operacions exemptes i d'autoconsum.
 - c. No és un llibre de registre obligatori.
 - d. Totes les respostes són correctes.
- 9.** En una factura simplificada:
 - a. És obligatori incloure les dades del destinatari de les operacions.
 - b. No cal incloure la quota tributària d'IVA.
 - c. Has de fer una descripció completa de les operacions realitzades.
 - d. Totes les respostes són correctes.
- 10.** Quan un professional autònom emet factures a una altra empresa:
 - a. Ha d'aplicar només l'IVA.
 - b. Ha d'aplicar només la retenció a compte de l'IRPF.
 - c. Ha d'aplicar, a més de l'import d'IVA, la retenció a compte de l'IRPF.
 - d. Cap de les respostes és correcta.